

Analýza — Elektronický podpis a informační žádost

Obsahem analýzy je:

- rekapitulace Vašeho dotazu,
- právní otázky, které budeme řešit,
- stručná odpověď,
- doporučené další kroky,
- podrobný právní rozbor,
- podklady,
- užitečné odkazy.

Rekapitulace Vašeho dotazu

Obracejte se na nás s dotazy ohledně toho, jestli povinný subjekt může při podání žádosti, odvolání či stížnosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím požadovat od žadatele elektronický podpis.

Na základě Vašeho dotazu se zaměříme na tyto právní otázky:

1. Může povinný subjekt v žádosti o informace požadovat od žadatele elektronický podpis?
2. Jaké úkony týkající se žádosti o informace můžete činit e-mailem?
3. Může povinný subjekt odmítnout doručování na e-mail?

Stručná odpověď

1. Žádost o informace nemusí být opatřena elektronickým podpisem. Pokud však povinný subjekt doručí rozhodnutí o odmítnutí žádost elektronicky, musíte přijetí rozhodnutí potvrdit elektronickým podpisem. Pokud doručení rozhodnutí nepotvrdíte, povinný subjekt přistoupí k doručení poštou.
2. Žádost o informace můžete podat e-mailem a požadovat od povinného subjektu jako preferovaný způsob komunikace právě e-mail. Pro podání odvolání obyčejný e-mail již nestačí. Musíte jej podat datovou zprávou, doporučenou poštou s vlastnoručním podpisem nebo e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem. E-mail musíte poslat na adresu elektronické podatelny.
3. Existují případy, kdy povinný subjekt navzdory Vaší žádosti nemusí doručovat rozhodnutí e-mailem. Jde například o situaci, kdy se mu to opakovaně nedaří (mail se mu vrací jako nedoručený), nebo kdy mu opakovaně nepotvrzujete přijetí. To, že rozhodnutí nedoručí elektronicky, nicméně musí povinný subjekt řádně odůvodnit.

Podrobný právní rozbor

Může povinný subjekt v žádosti o informace požadovat od žadatele elektronický podpis?

Žádost o informace nemusí i dle metodiky Ministerstva vnitra být opatřena elektronickým podpisem. Do písemné žádosti musíte dle [§ 14 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím](#) („informační zákon“) jako fyzická osoba uvést:

- jméno,
- příjmení,
- datum narození,
- adresu místa trvalého pobytu nebo,
- není-li osoba přihlášena k trvalému pobytu, adresu bydliště a
- adresu pro doručování, pokud se liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště.

Právnícká osoba musí uvést:

- název,
- identifikační číslo osoby,
- adresu sídla a
- adresu pro doručování, liší-li se od adresy sídla.

Zákon zároveň uvádí, že adresou pro doručování žadateli se rozumí též elektronická adresa.

Pokud žádost podáváte elektronicky, musíte ji podat prostřednictvím elektronické adresy podatelny povinného subjektu. Jestliže elektronická adresa podatelny není zveřejněna, postačí žádost podat na jakoukoli elektronickou adresu povinného subjektu.

Z odborné literatury vyplývá, že je to naopak povinný subjekt, kdo musí příslušný dokument (datovou zprávu) podepsat uznávaným elektronickým podpisem nebo uznávanou elektronickou značkou.

Jaké úkony týkající se žádosti na informace můžete činit e-mailem?

Žádost o informace můžete podat e-mailem bez elektronického podpisu. Dle [§ 4a odst. 2 informačního zákona](#) i odborné literatury je povinný subjekt v zásadě povinen respektovat způsob poskytnutí informací, který si jako žadatel zvolíte. Stejně tak podle [správního řádu](#) adresát může požádat o preferovaný způsob doručení na e-mailovou adresu. Pokud tedy v žádosti uvedete e-mail jako preferovanou variantu doručování, povinný subjekt musí tuto formu respektovat. U e-mailu se nevyžaduje zaručený elektronický podpis.

Rozhodnutí o odmítnutí žádosti se doručuje dle [§ 19 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu](#) („správní řád“). Pokud jste jako adresu pro doručování v žádosti o informace uvedli e-mailovou adresu, povinný subjekt Vám rozhodnutí v souladu se [správním řádem](#) doručí elektronicky. Na tuto elektronickou formu jsou však kladeny stejné nároky jako na formu písemnou. Dle [rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. května 2016](#) musí osoba, které se rozhodnutí doručuje elektronicky – e-mailem – doručení potvrdit. Toto potvrzení musíte učinit uznávaným elektronickým

podpisem. Pokud doručení rozhodnutí takto nepotvrdíte, povinný subjekt doručí písemnost poštou. Pokud tedy žadatel požádá o doručování na e-mailovou adresu, měl by se povinný subjekt alespoň pokusit mu takovým způsobem rozhodnutí doručit.

Pokud budete podávat odvolání proti rozhodnutí či stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace, s obyčejným e-mailem si již nevystačíte. Nejvyšší správní soud totiž v [rozsudku ze dne 16. 12. 2010](#) uvedl, že v případě podání odvolání nebo stížnosti se postupuje podle [§ 37 odst. 4 správního řádu](#). To znamená, že pokud budete podávat odvolání nebo stížnost pomocí e-mailu bez ověřeného elektronického podpisu, musíte do pěti dnů doplnit toto podání ve formě předvídané správním řádem.

Doporučujeme proto podání odvolání nebo stížnosti rovnou učinit jedním z následujících způsobů, které předvídá správní řád:

- datovou zprávou,
- doporučenou poštou s vlastnoručním podpisem nebo
- e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem. E-mail musíte poslat na adresu elektronické podatelny.

Více podrobností o právu na informace se dozvíte v našem manuálu [Kompletní průvodce právem na informace](#).

Může povinný subjekt odmítnout doručování na e-mail?

Rozhodovací praxe soudů dovodila několik případů, kdy může povinný subjekt odmítnout doručování rozhodnutí na e-mail.

Cílem doručování písemností na e-mailovou adresu je urychlení řízení. Pokud by tak povinný subjekt měl za to, že v daném řízení nemůže takový postup vést k urychlení řízení, nemusí volbu způsobu doručování respektovat. Takový závěr nicméně musí povinný subjekt sdělit adresátovi s odůvodněním.

Dalším případem je situace, když se již povinný subjekt pokusil písemnost na elektronickou adresu doručit, avšak neúspěšně. Doručení je neúspěšné v případě, že se zprávu nepodařilo doručit, či její převzetí adresát (tedy žadatel o informace) nepotvrdil s uznávaným elektronickým podpisem. Povinný subjekt se pak již nemusí pokoušet doručovat další písemnost tímž způsobem.

Pokud by povinné subjekty měly zkušenost s tím, že doručení rozhodnutí na e-mail nepotvrzujete zaručeným elektronickým podpisem a doručení není platné, mohly by Vám rozhodnutí zaslat poštou a nikoliv na e-mailovou adresu, kterou uvedete. Povinné subjekty by tento svůj postup musely odůvodnit tím, že doručování na zadanou e-mailovou adresu reálně nevede k urychlení řízení, neboť rozhodnutí je následně vždy nutné zasílat rovněž poštou.

Podklady

Při analýze Vaší situace jsme vycházeli z následujících veřejně dostupných podkladů:

- [Rozsudek Nejvyššího správního soudu číslo jednací 1 Ans 5/2010 - 172 ze dne 16. 12. 2010](#)
Dostupný z:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0005_1Ans_100_20110107021234_prevedeno.pdf
- [Rozsudek Nejvyššího správního soudu číslo jednací 2 As 308/2015 ze dne 11. května 2016](#)
Dostupný z:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2015/0308_2As_1500038_20160516155206_prevedeno.pdf
- [Metodika Ministerstva vnitra "Vyřizování elektronických podání, podnětů a jiných písemností podle správního řádu s důrazem na vyřizování úkonů bez uznávaného elektronického podpisu"](#)
Dostupná z:
<https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-vyrizovani-elektronicky-podani-pdf.aspx>

Užitečné odkazy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává shrnující právní manuály, vzory a interaktivní nástroje.

Pro lepší pochopení problému a řešení Vašeho případu Vám doporučujeme k bližšímu pročtení následující manuály:

[Kompletní průvodce právem na informace](#)

Dostupný z:

<https://frankbold.org/poradna/pravo-na-informace/pravo-na-informace/zakladni-informace/rada/kompletni-pruvodce-pravem-na-informace>

[Jak probíhá správní řízení?](#)

Dostupný z:

<https://frankbold.org/poradna/spravni-rizeni/spravni-rizeni/spravni-rizeni/rada/jak-probiha-spravni-rizeni>

[Co musí obsahovat podání podle správního řádu?](#)

Dostupný z:

<https://frankbold.org/poradna/spravni-rizeni/spravni-rizeni/spravni-rizeni/rada/co-musi-obsahovat-podani-podle-spravniho-radu>

V řešení Vaší situace se Vám mohou hodit následující vzory či interaktivní nástroje:

[Průvodce neposkytnutou informací](#)

Dostupné z:

https://frankbold.org/poradna/pristup_k_informacim?utm_source=Web%3Afb&%3Butm_medium=Banner&%3Butm_campaign=Pristum_k_Informacim

Zpracováno ke dni 10. 12. 2021.

Právní poradna Frank Bold radí v případech, kdy je dotčen veřejný zájem, a to zejména v otázkách ochrany životního prostředí, boje proti korupci a nezákonného postupu úředníků.

Přečtěte si [podrobnější informace o tom, jak poradna funguje](#).



Podpořte nás svým darem

Práce našich právních poradců je možná i díky Vaší podpoře. Pomozte svým finančním darem zachovat kvalitní bezplatné právní poradenství ve veřejném zájmu. Pro zaslání daru můžete využít [dárcovský formulář](#).

Děkujeme.